

فصل
فصل ۳: سبک زندگی

واحد یادگیری
درس ۸: زندگی همین لحظه‌هاست /
روان‌خوانی: سفرنامه اصفهان

زیر واحد یادگیری
معنی واژه

حیطه شناختی
مقدماتی

۱. معنی درست واژه‌های «اثنا، حک کردن، مصاحبت، تأمل» به

ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ در بین، نوشتن، گفت‌وگو، دقت
- ۲ میانه‌ها، تراشیدن، هم‌نشینی، اندیشه کردن
- ۳ هنگام، خراشیدن، همراهی، تفکر
- ۴ میان، نوشتار، صحبت کردن، درنگ

۲ معنی درست واژه‌ها:

اثنا: میانه‌ها / در اثنای: در میان، در بین

حک کردن: تراشیدن، خراشیدن

مصاحبت: هم‌نشینی، گفت‌وگو

تأمل: اندیشه کردن، فکر کردن

فصل
فصل ۲: شکفتن

واحد یادگیری
درس ۳: نسل آینده‌ساز / شعرخوانی: توفیق
ادب

زیر واحد یادگیری
املا

حیطه شناختی
مقدماتی

۲. چه تعداد «غلط املایی» در میان واژگان زیر وجود دارد؟

«تحلیل، مطبوعات، انحراف، خطا، صداقت، حمّت، هیئت، مقتدر،

قیرت»

① چهار

② پنج

③ شش

④ هفت

پاسخ

۲ شکل صحیح نوشتاری واژگان به شرح زیر است:

تحلیل - مطبوعات - صداقت - همّت - غیرت

۳. در کدام گزینه «مسند» به درستی مشخص نشده است؟

- ۱) هوا بس ناجوانمردانه سرد است
- ۲) همی دانه و خوشه خروار (واحد وزن) شد
- ۳) کاین کسی گفت که در علم نظر، بینا بود
- ۴) بیا، کز عشق تو دیوانه گشتم

پاسخ

۲

بدانید

برای پیدا کردن «مسند» ابتدا باید اسنادی بودن جمله را بررسی کنیم؛ یعنی باید در جمله فعل اسنادی به کار رفته باشد. سپس می‌توان از سؤالات «چطور؟» و «چگونه؟» پس از نهاد می‌توان استفاده کرد و پاسخ همان «مسند» جمله است.
با توجه به توضیح بالا، در گزینه «۲» واژه «خروار» مسند است.

۴. در کدام گزینه «فعل اسنادی» وجود ندارد؟

① دعای مادرم در حق من مستجاب شد.

② مخالفت با خواهش مادر برایم دشوار بود.

③ یا رب تو از وی خشنود باش.

④ آن شب هیچ خوابم نبرد.

پاسخ

۴. افعال اسنادی برای نسبت دادن چیزی به چیز دیگر به کار می‌روند؛ پرکاربردترین افعال اسنادی شامل «است، بود، شد، گشت و گردید» است. با این توضیح، در گزینه «۴» فعل اسنادی وجود ندارد.

۵ در متن زیر چند «مفعول» وجود دارد؟

«همواره باید قدر فرصت‌های زندگی را بدانیم. کتاب‌های متنوع بخوانیم. با دقت به اطراف بنگریم. دوستانمان را با دقت و سنجیده، برگزینیم. از سختی‌ها نترسیم تا موفقیت را پیروزمندانه به دست آوریم.»

۱ دو

۲ سه

۳ چهار

۴ پنج

پاسخ

۳ مفعول می‌تواند با نشانه «را» یا با حذف آن ذکر شود. در این متن «قدر فرصت‌های زندگی، کتاب‌های متنوع، دوستانمان، موفقیت» مفعول هستند.

۶ تمام گزینه‌ها با توجه به بیت زیر صحیح‌اند؛ به جز

«بشکاف خاک را و ببین آنگه

بی‌مهری زمانه رسوا را»

۱ بیت دارای سه مفعول است.

۲ بیت از دو جمله ساخته شده است.

۳ جملات بیت امری هستند.

۴ نهاد هر دو جمله ضمیر «تو» محذوف می‌باشد.

۱ بررسی گزینه «۱»:

در هر دو مصراع مفعول به همراه نشانه «را» ذکر شده است (خاک

و بی‌مهری زمانه رسوا) بنابراین بیت دارای دو مفعول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بشکاف ... یک جمله / ببین ... یک جمله

گزینه «۳»: بشکاف و ببین، هر دو، امری هستند.

گزینه «۴»: [تو] بشکاف / [تو] ببین

۷. در کدام گزینه آرایه ادبی «تکرار» وجود ندارد؟

- ① گفתי ز خاک بیشترند اهل عشق من
از خاک بیشتر نه که از خاک کمتریم
- ② دنیا همه هیچ و اهل دنیا همه هیچ
ای هیچ برای هیچ در هیچ مپیچ
- ③ همه عالم تن است و ایران، دل
نیست گوینده زین قیاس، خجل
- ④ آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست
عالمی دیگر ببايد ساخت وز نو آدمی

پاسخ

۳ در گزینه «۳» آرایه تکرار به کار نرفته است.

در آرایه «تکرار» دو یا بیش از دو کلمه، که از نظر معنی، املا و تلفظ یکسان هستند، تکرار می‌شوند.

۱. کدام گزینه در مورد «خواجه عبدالله انصاری» صحیح نیست؟

- ① معروف به «پیر هرات» است.
- ② از آثار او «گلشن راز» است.
- ③ به عربی و فارسی شعر می‌سرود.
- ④ نثر او آهنگین (مسجع) است.

۲. آثار خواجه عبدالله انصاری: الهی‌نامه، مناجات‌نامه

نکته

«گلشن راز» اثر شیخ محمود شبستری است.

فصل

فصل ۱: زیبایی آفرینش

واحد یادگیری

ستایش، یاد تو / درس ۱: زنگ آفرینش /

حکایت: اندرز پدر

زیرواحد یادگیری

دانش ادبی

حیطه شناختی

مقدماتی

۹. شعر زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

«و خدا در نگاه گل یاس است به رقص نوری / همه جا هست

خدا / پشت آن کوه بلند که سپید است به وقت سرما»

۱) بر درختی شکوفه‌ای خندید

در کتابی بهار معنا شد

۲) به دریا بنگرم، دریا تو بینم

به صحرا بنگرم، صحرا تو بینم

۳) گر هزاران دام باشد هر قدم

چون تو با مایی نباشد هیچ غم

۴) هم قصّه نانموده دانی

هم نامه نانوشته خوانی

پاسخ

۲) در عبارت سؤال به حضور خداوند در پدیده‌ها اشاره شده است

که در گزینه «۲» نیز همین مفهوم تکرار شده است.

۱۰. در بیت «نار خندان باغ را خندان کند / صحبت مردانت از

مردان کند» بر چه مفهومی بیشتر تأکید شده است؟

① طراوت فصل بهار

② مردانگی و ایثار

③ هم‌صحبتی با دوستان

④ تأثیر هم‌نشین

۴. در بیت به تأثیر هم‌نشین اشاره شده است، به ویژه هم‌نشین

نیک و جوانمرد؛ که در گزینه «۴» این مفهوم آمده است.

فصل

فصل ۴: نام‌ها و پادها

واحد یادگیری

درس ۹: نصیحت امام (ره)، شوق خواندن

زیرواحد یادگیری

معنی و مفهوم

حیطه شناختی

مقدماتی